

УДК 667.35

ЗАСТОСУВАННЯ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ У ПТНЗ

Студ. А.В. Макаренко, гр. БПД-14

Науковий керівник доц. О.М. Внукова

Київський національний університет технологій та дизайну

Професійно-технічна освіта посідає одне з провідних місць в оновленні економіки, практичному запровадженні досягнень науки і техніки, історично впливає на визначення основних напрямів роботи педагогічних працівників. У нових соціально-економічних умовах зростають вимоги до рівня культури й організації праці педагогічних працівників. Їхня діяльність спрямована на забезпечення високого рівня професійної підготовки майбутніх робітників, їхньої конкурентоспроможності, мобільності, творчої активності. В останні роки зроблено чимало спроб удосконалити побудову уроку як форми організації навчальної діяльності учнів, що диктує необхідність застосування так званих «нетрадиційних» форм навчання.

Впровадження нетрадиційних форм навчання сприяє раціональному використанню навчального часу, підвищує продуктивність роботи, а також розширює функції викладача. У сучасній дидактиці вживається поняття «нетрадиційний урок». Воно введене в методику майже всіх навчальних предметів педагогами-новаторами наприкінці 80-х років ХХ століття. Поняття «нетрадиційний урок» означає імпровізаційне навчальне заняття, яке має нетрадиційну (невстановлену) структуру і специфічну цільову установку. Однією з особливостей навчально-виховного процесу в сучасних умовах є те, що заклади освіти мають право самостійно обирати форми і методи організації навчально-виховного процесу, а педагогічні працівники – самостійно визначати засоби і методи навчання з урахуванням положень загальної педагогіки та методики навчання.

У ПТНЗ сьогодні відбувається багато змін в плані навчання: урізноманітнюються методичні підходи, розробляються нові, інтегровані курси й варіативні програми. Результат такого навчання багато в чому залежить від педагога, який повинен бути цікавою людиною, демонструвати зразки творчості на кожному уроці, поєднувати викладання даного предмету з іншими знаннями та вміннями учнів.

Мета дослідження. Обґрунтувати особливості застосування нестандартних уроків у ПТНЗ.

Завдання дослідження:

- розглянути позиції вчених щодо поняття «педагогічної технології»;
- проаналізувати основні характеристики сучасних педагогічних технологій;
- розглянути особливості нестандартних уроків у ПТНЗ;

Об'єктом дослідження є форми і методи нетрадиційних технологій навчання у ПТНЗ. **Предмет дослідження:** нетрадиційні педагогічні технології та їх вплив на навчальний процес у ПТНЗ.

Гіпотеза даної роботи така: вивчення та застосування елементів нетрадиційних педагогічних технологій дозволить підвищити ефективність освітнього процесу, а також збільшити позитивну мотивацію до навчання учнів.

Методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної літератури з теми, порівняльний, анкетування з метою визначення ефективності використання інноваційних форм навчання у ПТНЗ.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. удосконалено теоретичні підходи щодо вивчення особливостей нестандартних уроків,

подальшого розвитку набули висновки щодо ефективності застосування нестандартних уроків у ПТНЗ.

Результати дослідження. Будь-яка педагогічна технологія виражає певний концептуальний підхід до освіти, тому для порівняння технологій необхідно дотримуватися універсальної методології її проектування та експертизи, послуговуючись апробованою системою критеріїв оцінки педагогічних технологій навчання. Параметри цієї системи дають змогу охарактеризувати конкретну педагогічну технологію на етапах її проектування, функціонування, оцінювання результатів. Сучасна педагогічна технологія повинна гарантувати досягнення певного рівня навчання й виховання, бути ефективною за результатами, оптимальною щодо термінів впровадження, витрат сил і засобів. Складність, багатогранність педагогічної діяльності є чинником, що відкриває простір для багатьох педагогічних технологій, динаміка продукування яких постійно зростає. Широкий спектр, багатоваріантність педагогічних технологій зумовлюють необхідність їх класифікації. Найдосконалішою серед багатьох вважають класифікацію, за якою педагогічні технології згруповано за різноманітними системними та інструментально значущими ознаками.

У навчально-виховному процесі професійно-технічних навчальних закладів необхідно поєднувати традиційні класичні уроки з нестандартними формами навчання. Важливе значення має характер і перебіг викладення матеріалу. В цьому плані інноваційні методи та засоби мають значні переваги, порівняно із традиційними технологіями. Адже немає сумніву, що більш нове та сучасне, викликає в учнів зацікавленість. Тому на початковому стані проведення заняття спостерігається досить швидке покращення показників швидкості дії і якості. Переважна кількість опитаних нами учнів (73%) та викладачів одного із київських ПТНЗ (27%) заявила, що їм подобаються інноваційні технології (86%). Інші (14%) заявили, що в них не використовуються інноваційні технології, але дуже б цього хотіли. Як часто використовують інноваційні технології в навчанні, більша кількість відповіла, що часто (83%), інші - рідко (27%). На запитання, чи підвищується пізнавальний інтерес на уроці з використанням інноваційних технологій, більша кількість опитуваних відповіла, що так (64%), інші – ні (13%) та рідко (23%). З цієї статистики можна зробити висновок, що більша частина викладачів та учнів схвально ставляться до використання інноваційних технологій у навчальному процесі.

Висновки. Останнім часом педагогічну технологію розуміють як нові наукові підходи до аналізу та організації навчального процесу. Таким чином, педагогічна технологія включає в себе дві групи питань, перша з яких пов'язана з застосуванням технічних засобів у навчальному процесі, друга — з його організацією. Маючи на увазі технічні засоби, говорять про апаратуру, за допомогою якої демонструються матеріали, спеціально розроблені для неї. Підвищення якості знань учнів і стимулювання їхнього інтересу до навчання – важливі задачі удосконалювання процесу навчання. Їхнє рішення вбачається в даний час у збагаченні змісту, методів і організаційних форм навчання. Нестандартні уроки більше подобаються учням, ніж буденні навчальні заняття, адже вони не сковують навчальний процес, активізують діяльність учнів, наближаючи навчання до життєвих ситуацій.

Отже, є доцільним використання якомога частіше нестандартних уроків у ПТНЗ. Для цього педагоги мають бути обізнаними з інноваційними педагогічними технологіями.

Ключові слова: інноваційні технології, нестандартні уроки, форми навчання, учні ПТНЗ.